

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-III.431.17.2019

Łódź, 5 września 2019 r.

Pan

Mariusz Bądzior

Starosta Sieradzki

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI W TRYBIE UPROSZCZONYM

Na podstawie:

- art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
- art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
- w związku z art. 8 ust. 1 i art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej³,
- w dniach 8 kwietnia – 21 czerwca 2019 r. przeprowadzona została, w trybie uproszczonym, kontrola Powiatu Sieradzkiego⁴ w zakresie upowszechniania wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁵ wśród mieszkańców powiatu, według stanu na dzień kontroli.

Kontrolowany Urząd obsługujący Starostę Sieradzkiego - Starostwo Powiatowe w Sieradzu⁶.

Kontrolę przeprowadzili, na podstawie upoważnień wydanych przez Wojewodę Łódzkiego 9 kwietnia i 12 czerwca 2019 r., pracownicy oddziału kontroli Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- 1) Katarzyna Laszczyk – Starszy Inspektor, kierownik zespołu kontrolerów, upoważnienia nr 57/2019 i 128/2019;

¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.

² Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092 ze zm.

³ Dz. U. z 2019 r., poz. 294, dalej: ustawa npp, npo.

⁴ Dalej: Powiat.

⁵ Dalej: system npp, npo. Nieodpłatna pomoc prawna – dalej: npp, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie – dalej: npo.

⁶ Dalej: Starostwo.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: lodzuw@skrytka.www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

2) Tomasz Kubera – Starszy Specjalista, członek zespołu kontrolerów, upoważnienia nr 58/2019 i 129/2019⁷.

Funkcje:

- Starosty Sieradzkiego⁸ pełni Pan Mariusz Bądzior⁹,
- Wicestarosty Sieradzkiego pełni Pani Kazimiera Gotkiewicz¹⁰,
- Członków Zarządu Powiatu pełnią: Pan Tomasz Baliński, Pan Jan Hankiewicz, Pan Artur Sterna¹¹,
- Sekretarza Powiatu pełni Pani Katarzyna Dąbrowska¹².

W toku kontroli wyjaśnienia zostały udzielone przez Starostę, Wicestarostę, Sekretarza Powiatu oraz Kierownika Referatu Spraw Społecznych¹³.

Ocena działalności jednostki.

Mając na uwadze przedstawione w niniejszym dokumencie ustalenia badaną działalność jednostki kontrolowanej należy ocenić **pozytywnie**¹⁴.

Ustalenia kontroli.

A. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania kontrolowanych zadań.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa¹⁵, zagadnienia objęte kontrolą realizowane są przez:

- Wydział Oświaty, Kultury i Sportu - w zakresie zadań wynikających z ustawy npp, npo,
- Wydział Organizacyjny - w zakresie Biuletynu Informacji Publicznej¹⁶.

Zgodnie z zakresami czynności badane zadania są wykonywane przez:

1. Inspektora Referatu Spraw Społecznych w Wydziale Oświaty, Kultury i Sportu, odpowiedzialnego za załatwianie spraw związanych z realizacją zadań pożytku publicznego w zakresie punktów npp¹⁷;

⁷ Upoważnienia, akta kontroli, str. 11-14, 253-258.

⁸ Dalej: Starosta.

⁹ Uchwała Nr I/3/2018 Rady Powiatu Sieradzkiego z dnia 23 listopada 2018 r., akta kontroli, str. 17-20.

¹⁰ Uchwała Nr I/4/2018 Rady Powiatu Sieradzkiego z dnia 23 listopada 2018 r., akta kontroli, str. 21-24.

¹¹ Uchwała Nr I/5/2018 Rady Powiatu Sieradzkiego z dnia 23 listopada 2018 r., akta kontroli, str. 24-28.

¹² Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności oraz upoważnienie, akta kontroli, str. 115-122.

¹³ Wyjaśnienia z: 3 kwietnia 2019 r., 17 kwietnia 2019 r., 6 maja 2019 r., 6 czerwca 2019 r., akta kontroli, str. 15-122, 123-184, 185-198, 199-250, 259-316.

¹⁴ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z nieprawidłowościami, pozytywna z uchybieniami, negatywna.

¹⁵ Regulamin Organizacyjny Starostwa wprowadzony Uchwałą Nr 458/2017 Zarządu Powiatu Sieradzkiego z dnia 12 grudnia 2017 r. (ze zm.), akta kontroli, str. 29-90.

¹⁶ Dalej: BIP.

¹⁷ Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności, akta kontroli, str. 91-96, 15.

2. Starszego Informatyka oraz Informatyka w Wydziale Organizacyjnym, odpowiedzialnych za obsługę Biuletynu Informacyjnego Starostwa¹⁸.

Bezpośredni nadzór nad pracownikiem odpowiedzialnym za realizację zadania dotyczącego npp sprawuje Kierownik Referatu Spraw Społecznych w Wydziale Oświaty, Kultury i Sportu¹⁹. Z kolei bezpośredni nadzór nad pracownikami obsługującymi BIP sprawuje Naczelnik Wydziału Organizacyjnego²⁰.

W Starostwie nie zostały wprowadzone dodatkowe akty wewnętrzne regulujące badane zagadnienia.

Nie został powołany pełnomocnik do spraw koordynacji realizacji zadań wynikających z ustawy npp, npo, o którym mowa w art. 9 ust. 5 tej ustawy (uprawnienie Starosty).

Pracownik odpowiedzialny za nadzór nad realizacją jednego z badanych zadań został przeszkolony z zakresu organizacji systemu npp, npo. Szkolenie pn. *Nowelizacja ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – nowe obowiązki J.S.T. Wpływ nowych regulacji prawnych na kształt współpracy z „Trzecim sektorem”* odbyło się w 2018 r.²¹.

Mając na uwadze przedstawione uwarunkowania, uznać należy, że Starostwo jest przygotowane organizacyjnie do wykonywania sprawdzanych zadań.

B. Upowszechnianie wiedzy o systemie npp, npo wśród mieszkańców Powiatu.

1. Zagadnienia ogólne.

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy npp, npo starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu npp, npo wśród mieszkańców Powiatu. W powyższej kwestii ustalono, że wiedza o działalności ww. systemu została rozpowszechniona poprzez:

- zamieszczenie informacji na stronie internetowej Powiatu w zakładce *Nieodpłatna pomoc prawna* oraz w BIP Powiatu,
- zamieszczenie informacji w prasie *Dziennik Łódzki* oraz *Nad Wartą* 25 stycznia 2019 r.,
- udział pracownika w programie *TVP3 Łódź Po Regionie* 18 lutego 2019 r.,
- przekazanie, podczas Konwentu Gmin Powiatu, ulotek i plakatów celem rozpowszechnienia we wszystkich gminach Powiatu,

¹⁸ Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności, akta kontroli, str. 97-100, 15.

¹⁹ Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności, akta kontroli, str. 107-112, 15.

²⁰ Zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności, akta kontroli, str. 101-104, 15.

²¹ Certyfikat uczestnictwa w szkoleniu, akta kontroli, str. 113.

- upowszechnienie wiedzy na temat npp w ramach programu profilaktycznego *Sami sobie*,
- umieszczenie ulotek i plakatów we wszystkich punktach na terenie Powiatu.

Dodatkowo Starosta podał, że osoby, które skorzystały z usług systemu npp, npo zaznaczały, w części B kart pomocy, opcje odnoszące się do źródeł informacji o ww. systemie. Najczęściej wskazywano: klientów punktów, Internet, plakaty, ulotki, prasę oraz inny sposób (z urzędu).

2. Punkty npp, npo na terenie Powiatu oraz ich oznaczenie.

Na terenie Powiatu działają 3 punkty npp i 2 punkty npo. W toku oględzin²² punktu zlokalizowanego w Sieradzu, pl. Wojewódzki 3 (w którym udzielana jest npp i świadczone npo), stwierdzono, że punkt został oznaczony poprzez umieszczenie informacji zawierającej dni i godziny dyżurów oraz dane kontaktowe potrzebne do zgłoszenia wizyty, przed wejściem głównym do budynku, w którym znajduje się punkt oraz na tablicy informacyjnej, a także na drzwiach lokalu, w którym udzielane są: npp i npo.

Niezależnie od powyższego, na podstawie informacji Starosty ustalono, że wszystkie punkty zostały wyposażone w oznaczenia, w których określono, czy jest w nich udzielana npp wraz z dniami i godzinami dyżurów, a także danymi kontaktowymi niezbędnymi do zgłoszenia wizyty, o których mowa w art. 8 ust. 5 ustawy npp, npo.

Dodatkowo stwierdzono, że wskazanie punktów npp, npo zostało zawarte na stronie internetowej Starostwa, w BIP Starostwa, na drzwiach wejściowych do lokalu npp i npo, w ulotkach umieszczonych w miejscu dla oczekujących. Z informacji przekazanych przez Starostę wynika również, że ulotki i plakaty upowszechniające powyższe informacje znajdują się we wszystkich punktach na terenie Powiatu. Informacje dotyczące punktów npp, npo zostały także zamieszczone w prasie lokalnej *Nad Wartą*.

Tym samym spełniony został wymóg oznaczenia punktów npp, npo, określony w § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego²³.

3. Upublicznianie informacji w zakresie dostępu do usług systemu npp, npo.

W przepisach art. 8 ust. 3-5 ustawy npp, npo zawarte zostały uregulowania odnoszące się do zasad korzystania ze świadczeń w punktach npp, npo.

W aspekcie upubliczniania przedmiotowych danych, stwierdzono, że informacje o:

²² Protokół oględzin z 17 kwietnia 2019 r., akta kontroli, str. 123-142.

²³ Dz. U. z 2018 r., poz. 2492. Dalej: rozporządzenie.

- udzielaniu npp, świadczeniu npo w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu podczas dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie zostały zamieszczone: na stronie internetowej Starostwa, w BIP Starostwa, na drzwiach wejściowych do lokalu npp i npo zlokalizowanego w Sieradzu, pl. Wojewódzki 3, w ulotkach umieszczonych w miejscu dla oczekujących przy ww. lokalu. Z informacji przekazanych przez Starostę wynika również, że powyższe dane zostały opublikowane w prasie lokalnej *Nad Wartą* oraz zostały zamieszczone na ulotkach i plakatach znajdujących się we wszystkich punktach na terenie Powiatu,
- dopuszczeniu ustalenia innej kolejności udzielania npp, świadczenia npp widnieją na liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu zamieszczonej na stronie internetowej Starostwa oraz w BIP Starostwa,
- udzielaniu npp, świadczeniu npo kobiecie, która jest w ciąży (poza kolejnością) figurują na liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu zamieszczonej na stronie internetowej Starostwa oraz w BIP Starostwa,
- numerach telefonów, pod którymi dokonywać można zgłoszeń, upubliczniono przy punktach npp, na stronie internetowej Starostwa oraz w BIP Starostwa.

Według stanu na dzień kontroli informacje dotyczące zasad korzystania ze świadczeń w punktach npp, npo nie odzwierciedlały pełnego brzmienia art. 8 ust. 4 ustawy npp, npo. Powyższy brak został usunięty w czasie trwania kontroli. Kompletne informacje umieszczono na liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Tym samym Starosta podjął działania celem pełnego poinformowania o zasadach udzielania npp i świadczenia npo, określonych w wyżej przywołanym przepisie.

Organ kontroli zauważa dodatkowo, że umieszczenie przedmiotowego komunikatu przy ogłoszeniu dotyczącym punktów npp i npo na stronie internetowej Starostwa i w BIP Starostwa spowodowałoby jego większą dostępność.

Opisane ustalenia wskazują, że wypełnione zostały wymogi odnoszące się do zasad korzystania ze świadczeń w punktach npp, npo określone w art. 8 ust. 3-5 ustawy npp, npo.

4. Udostępnianie informacji o jednostkach nieodpłatnego poradnictwa.

Odnośnie do obowiązku sporządzenia przez Starostę i aktualizowania listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa (art. 8a ustawy npp, npo) ustalono, że lista:

- została opracowana i udostępniona, przy czym brak w niej było niektórych informacji określonych przepisami: art. 8a ust. 1 pkt 1 i 2, art. 8a ust. 2²⁴. W trakcie czynności

²⁴ Akta kontroli, str. 167.

kontrolnych lista została zaktualizowana i zawiera obecnie wszystkie wymagane komunikaty,

- obejmowała rodzaje poradnictwa, określone w art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy npp, npo, za wyjątkiem poradnictwa z zakresu prawa podatkowego. W toku czynności kontrolnych lista została uzupełniona o brakujący zakres,
- obejmuje wskazanie npp i npo, z podaniem punktów i dyżurów (art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy npp, npo),
- zgodnie z wymogiem art. 8a ust. 2 ustawy npp, npo, zawiera dane jednostek nieodpłatnego poradnictwa uporządkowane według tematyki poradnictwa, przy czym treść listy w tym aspekcie została uzupełniona podczas czynności kontrolnych,
- obejmuje nazwy jednostek, zakres poradnictwa, adresy i dane kontaktowe, w tym strony internetowe, numery telefonów, wskazanie dni i godzin działalności oraz kryteria dostępu do usługi (art. 8a ust. 2 ustawy npp, npo).

Ustalono ponadto, że analizowana lista nie zawierała informacji w pełny sposób odzwierciedlających dyspozycje art. 8 ust. 4 ustawy npp, npo. Jak podano we wcześniejszej części niniejszego dokumentu, wskazany brak został usunięty podczas kontroli. Zaktualizowana lista zawiera wszystkie wymagane informacje o sposobie dokonywania zgłoszeń, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy npp, npo, w tym informację o numerze telefonu, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy npp, npo (art. 8a ust. 3 ustawy npp, npo)²⁵.

W kwestii obowiązku udostępniania przedmiotowej listy w miejscach określonych przepisem art. 8a ust. 4 ustawy npp, npo stwierdzono, że lista została opublikowana:

- na stronie internetowej Starostwa,
- w BIP Starostwa,
- na tablicach ogłoszeń przy punktach npp i npo.

Natomiast w odniesieniu do obowiązku opublikowania listy co najmniej raz w roku w lokalnych środkach masowego przekazu ustalono, że lista została zamieszczona w prasie lokalnej *Nad Wartą* 25 stycznia 2019 r. Była to lista pierwotna – przed aktualizacją dokonaną w toku kontroli, a więc niezawierająca niektórych informacji.

Wobec powyższego rozważenia wymaga udostępnienie w lokalnych środkach masowego przekazu zaktualizowanej listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa.

W omawianym obszarze organ kontroli uzyskał ponadto informacje w kwestii, czy pracownicy jednostek nieodpłatnego poradnictwa byli informowani o katalogu osób

²⁵ Akta kontroli, str. 263–300.

uprawnionych do skorzystania z usług jednostki i zakresie usług. Starosta wyjaśnił, że podczas Konwentu Gmin Powiatu, który odbył się 14 marca 2019 r., zostały przekazane wójtom oraz burmistrzom z terenu Powiatu ulotki (obejmujące zakres usług oraz katalog osób uprawnionych) na temat npp i npo, z prośbą o przekazanie ich do MOPS-ów, GOPS-ów oraz do innych jednostek świadczących poradnictwo specjalistyczne na terenie Powiatu.

5. Dostęp do usług systemu npp, npo dla osób niepełnosprawnych.

Przepis art. 8 ust. 8 ustawy npp, npo umożliwia udzielanie npp, świadczenie npo osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824)²⁶ poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Informacje w omawianej kwestii zostały uwidocznione: na stronie internetowej Starostwa, w BIP Starostwa, na liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców Powiatu oraz w ulotkach.

Ponadto w toku oględzin punktu zlokalizowanego w Sieradzu, pl. Wojewódzki 3, stwierdzono, że punkt znajduje się na parterze budynku, do którego prowadzi podjazd dla osób niepełnosprawnych

W odniesieniu do innych udogodnień mających zastosowanie do osób niepełnosprawnych stwierdzono, że informacje dotyczące możliwości skorzystania z poradnictwa przez osoby niepełnosprawne zostały opublikowane na stronie internetowej Starostwa, w BIP Starostwa oraz na liście jednostek nieodpłatnego poradnictwa.

6. Katalog informacji udostępnionych w miejscach przeznaczonych dla osób oczekujących na udzielenie npp lub świadczenie npo.

Przepis § 5 ust. 4 rozporządzenia określa rodzaje informacji, które powinny zostać udostępnione w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie npp lub świadczenie npo.

W powyższym zakresie ustalono, że ww. miejsca zostały wyposażone w:

- informacje o zasadach i zakresie udzielania npp i świadczenia npo oraz osobach uprawnionych do ich otrzymania, przy czym dane w tej kwestii zostały uzupełnione podczas czynności kontrolnych,

²⁶ Dalej: osoby niepełnosprawne.

- listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy npp, npo, zawierającą również informacje o tematycznych infoliniach oraz innych formach poradnictwa świadczonego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, a także wskazanie punktów usytuowanych w lokalach z dogodnym dostępem dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- karty informacyjne poradnictwa dotyczące npp, npo oraz karty informacyjne poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem,
- informację o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej npp lub świadczonym npo.

Przedstawiony stan potwierdziły oględziny punktu znajdującego się w Sieradzu.

Zatem w sposób pełny zostały dochowane wymogi określone § 5 ust. 4 rozporządzenia.

W odniesieniu do kart informacyjnych poradnictwa stwierdzono, że są zgodne ze wzorem określonym załącznikiem nr 1 do rozporządzenia.

7. Dodatkowe ustalenia.

Zauważenia wymaga, że stwierdzone braki zostały usunięte przez jednostkę kontrolowaną w czasie trwania kontroli. Tym samym Starosta w sposób kompletny zrealizował wymogi dotyczące zakresu niniejszej kontroli, określone w ustawie npp, npo oraz rozporządzeniu.

Mając na względzie, że badaniem objęto stan na dzień kontroli, zlikwidowanie braków uzasadnia wskazaną wcześniej ocenę pozytywną.

Wnioski wynikające z ustaleń kontroli.

Przedstawiając ustalenia kontroli odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzińska
Zastępca Dyrektora Wydziału

**Prawnego, Nadzoru
i Kontroli**